

Møte i Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan den 28. mai 2021

Marit Doseth
Seniorkonsulent, Juridisk seksjon
naturmangfold

Organiserte turer med sykkel innenfor Sylan landskapsvernområde

Søknad

Sylan Opplevelse AS søkte i desember 2017 om fornyet tillatelse til bruk av driftsvegen i Sylan landskapsvernområde (fra Sankkjølen til riksgrensen) som sykkeltrase i et miljøtilpasset turistilbud for barmarksesongene 2018-2022.

Nasjonalparkstyret vedtak

Avslo ut fra en føre-var holdning. Fryktet vesentlig økning av trafikken langs sporet

Klage

Ikke ny aktivitet, pågått de siste fem sesongene

Kjøresporet benyttes av oppsittere og Statnett

Ingen klager eller anmerkninger

Forvaltningsplanen ikke omtalt

Friluftsmeldinga fra 2016

Forberedende klagebehandling

- Føre-var prinsippet. Manglende kunnskap om konsekvensene for naturverdiene ved økt omfang sykling
- Antall deltakere og sykkelturner har vært beskjedent, vanskelig å evaluere effekten.
- Markedsføring gir mer uorganisert sykling? Terrengsykling, en økende trend
- Mye myr og våtmark i Sylan som ikke egner seg for sykling
- Allerede kjøreskader på traseen, økt bruk av sykkel forverrer skadene
- Besøksstrategiarbeidet har vist at det er behov for å kanalisere ferdselen. Ikke ønske om å stimulere til økt trafikk i aktuelle området

Miljødirektoratet sine vurderinger

Forvaltningsplanen sier at organiserte sykkel- og rideturer må klareres med forvaltningsmyndigheten og grunneier Friluftsmeldinga:

- Regjeringen vil endre nasjonalparkforskriftene slik at det skal åpnes for sykling på stier og veier i nasjonalparker og landskapsvernområder
- Organisert ferdsel skal være søknadspliktig dersom ferdselen kan skade naturverdiene.

Behovet for å kanalisere ferdselen, men omsøkte aktivitet har et beskjedent omfang og ubetydelige konsekvenser. Påviste skader skyldes i stor grad motorisert ferdsel.

Ikke sannsynlig at omsøkte aktivitet vil gi uheldige konsekvenser for verneverdiene.

Vilkårene som er satt vil avhjelpene ulempene ved tillatelsen

Dersom det i arbeidet med besøksstrategien kommer frem at organisert sykling bør kanaliseres bort fra denne traseen, vil dette kunne vektlegges ved eventuelle senere søknader.

Så lenge besøksstrategien foreløpig ikke er ferdigstilt, og det heller ikke kan påvises uheldige konsekvenser av omsøkte aktivitet til nå, finner direktoratet at fortsatt bruk av aktuelle trasé for organisert sykling bør tillates.

Vedtak:

Klagen tas til følge. Sylan Opplevelse AS gis tillatelse til organiserte turer med sykkel i Sylan landskapsvernområde på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder langs kjørestraséen under kraftlinja gjennom Sylan landskapsvernområde
2. Tillatelsen gjelder fra 15. juli - 20. september for årene 2019-21.
3. Det må søkes å unngå sykling i spesielt våte perioder og det må ellers legges vekt på å unngå terrengskader ved syklingen. Syklene må trilles dersom det er fare for terrengskade.
4. Det må generelt utvises hensyn til naturmiljø, øvrig friluftsliv og reindrift.
5. Det skal tas kontakt med grunneierne og Saanti sitje forut for sykkelturene.
6. Rapport med tidspunkt og antall deltakere på den enkelte tur, må leveres til nasjonalparkforvalteren for Skarvan og Roltdalen og Sylan innen utgangen av 2021.

Søknad om å få arrangere orienteringsløp i Sylan landskapsvernområde

Søknad

Wing orienteringsklubb og NTNUI orientering søkte om å få arrangere et todagers orienteringsløp i Sylan landskapsvernområde 20.-21. juli 2019

200 stykker

Flex-o-løp ca. 5 km fra Nedalshytta til området for start/mål, eventuelt at det skaffes båtskyss

Ingen tekniske tilrettelegging, bare bærbar pc og annet tidtakerutstyr.

Arrangørene tilbyr ikke noen organisert overnatting

Nasjonalparkstyret sin avgjørelse

Avslag:

- Området har viktige naturkvaliteter og liten aktivitet.
- Stort skadepotensiale.
- Uheldig med orienteringsløp i kjerneområdet for samisk reindrift. Essand reinbeitedistrikt/Saanti Sijte uttale at de er imot arrangementet.

Verneformålet: ivaretagelsen av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse og at området skal kunne benyttes til reindrift. I besøksstrategien vil ferdselen bli forsøkt kanalisert til de eksisterende, merkede stiene i landskapsvernområdet.

Klagen

Orienteringssporten i liten grad belaster naturmiljøet

Regelmessig orienteringsløp i reinbeiteområder i Sverige uten at det har medført noen problemer.

Foreslår flere avbøtende tiltak

Formålsbestemmelsen: *allmenheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Forberedende klagebehandling

Styret er enige med klagerne i at orienteringssporten vanligvis ikke er en belastning for naturmangfoldet og at et orienteringsløp med ca. 200 deltakere ikke vil medføre nevneverdig slitasje på terreng og vegetasjon.

Området har lite menneskelig aktivitet og viktige naturkvaliteter

Forvaltningsplanen: det skal ikke tillates organiserte idrettsarrangementer som krever tilrettelegging. Selv om orienteringsløp ikke krever mye tilrettelegging, oppfordres det til at denne typen arrangementer avholdes utenfor landskapsvernområdet.

Miljødirektoratet sin vurdering

- Organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 4.2.
- Retningslinjer i forvaltningsplanen:
 - allemannsretten skal være retningsgivende i forvaltningen av verneområdene i Sylan. Restriksjoner bare skal innføres når hensynet til natur- og kulturverdier gjør dette nødvendig
 - Den mest sårbare yngleperioden for dyr og fugler er før den 15. juli
 - Idrettsarrangement som krever tilrettelegging er ikke ønskelig

Verneforskriftens krav om at den organiserte ferdselen må forvolde skade på naturmiljøet er ikke oppfylt, jf. § 3 pkt. 4.2 Ikke hjemmel til å avslå

I landskapsvernområder er det ikke lenger adgang til å regulere ferdsel til fots, jf. naturmangfoldloven § 36 andre ledd, siste setning.

vedtak:

Miljødirektoratet tar klagen til følge og gir tillatelse til gjennomføring av orienteringsløpet på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder gjennomføring av orienteringsløp i Pikhaugen og Fiskåa langs østbredden av Nesjøen/Esandsjøen i Sylan landskapsvernområde.

2. Arrangøren skal i god tid før løpet ta kontakt med nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter for nærmere valg av traseer. Arrangøren skal rådføre seg med styret om gjennomføringen av løpet.
3. Arrangøren skal i god tid før løpet avholdes ta kontakt med Saanti sijte og etablere en dialog om gjennomføring av arrangementet.
4. Tillatelsen gjelder den 20.-21. juli 2019.
5. Deltakerantallet skal begrenset til maksimalt 200 stykker.
6. Start/mål skal legges utenfor verneområdet.
7. Løpet skal ha maksimalt 5 ulike løyper, alle i korridorer.
8. Arrangøren skal utarbeide informasjon til deltakerne som gjøres tilgjengelig før løpet og hvor deltakerne bes om å ta hensyn til naturmiljø, øvrig friluftsliv og reindrift. Deltakerne skal oppfordres til å stoppe opp og holde avstand ved møte med rein.
9. Det skal ikke være annen tilrettelegging enn utplassering av maksimalt 30 poster, som arrangøren skal fjerne umiddelbart etter at løpet er avsluttet

Rettslige rammene

Verneforskrift for Sylan landskapsvernområde

§ 3

4. Ferdsel

4.1. Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

4.2. Organisert ferdsel

Organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Ut over dette vises det til forvaltningsplanen.

Telting utover en uke på samme sted krever særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Dette gjelder ikke vanlige vandretelt eller bruk av lavvo i reindriftnæring.

4.3. Sykling, bruk av hundespenn og organisert bruk av hest

Sykling, kjøring med hundespenn på barmark og organisert bruk av hest er bare tillatt på veier eller traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.

Nasjonalpark og landskapsvernområde

Nasjonalparker:

Naturmangfoldloven § 35 annet ledd, 3. og 4. punktum:

«Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og **bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster**».

Landskapsvernområder:

Naturmangfoldloven § 36 annet ledd, 5. punktum:

«I forskrift kan det gis bestemmelser om hva som alene eller sammen med andre tiltak kan endre landskapets særpreg og karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing, og om **ferdsel som ikke skjer til fots**».

Naturmangfoldloven § 77

- Beslutninger om delegering av myndighet, forskrifter eller enkeltvedtak med hjemmel i bestemmelser som oppheves eller endres ved denne loven, står fortsatt ved lag inntil Kongen bestemmer annet. §§ 47 og 48 gjelder også for eldre vernevedtak. § 34 fjerde ledd og § 36 annet ledd gjelder også for eldre vedtak om oppretting av verneområder.